

Milan Mikuláščík
Oponentský posudek diplomní práce Dominika Adamce

Vážená komise,
bylo mi potěšením být přítomen vzniku nevšedního diplomního projektu Dominika Adamce „Inkoust zhrzený propitou budoucností potkává dehydrovaný Klínopis“. Jak jsem zjistil, jde o velmi pracovitého a sečtělého studenta. Nesetkávám se také příliš často s umělci, kteří by ryze současným výtvarným jazykem neironicky pracovali s otevřeně náboženským obsahem. Šlo tedy pro mne z více důvodů o výjimečnou zkušenost.

Poprvé jsem se s Dominikem setkal loni během přípravy festivalu 4+4 dny v pohybu v říjnu minulého roku. Působil zde jako jedna z klíčových osob – vedoucí pracovník při instalaci výstavy – byl jsem svědkem nejen jeho velké odborné erudice a zručnosti, ale i nadšení a nasazení, kreativity, schopnosti improvizace i tvůrčí spolupráce. Dá se říci, že bez jeho příspěvku by událost proběhla jen těžko. Většina těchto schopností se pozitivně odrazily na vývoji Adamcovy závěrečné práce.

Na konci října, po skončení festivalu, mne Dominik oslovil s žádostí o oponenturu diplomové práce a pozval mne za tímto účelem k sobě do ateliéru. To, co jsem tam uviděl, mě velmi překvapilo. Na samém začátku školního roku, v době, kdy drtivá většina diplomantů tápe a čeká je ještě mnoho měsíců usilovného hledání obsahu i formy jejich závěrečné práce, stálo v Dominikově ateliéru několik pečlivě modelovaných abstraktních plastik, některé v nadživotní velikosti, v různých fázích rozpracovanosti, včetně zdánlivě již definitivních betonových výdusků. Vypadalo to, jako by obhajoba měla proběhnout za čtrnáct dní, a ne bezmála za rok. Vzhledem k tomu, že oponuji diplomové práci na Akademii, UMPRUM i jiných uměleckých školách poměrně často, jsem zvyklý na to, že diplomanti někdy ještě měsíc před odevzdáním teprve vymýšlejí nebo od základu mění své projekty. Tady jsem stál před studentem, který nejen že měl už teď jasno, co a jakým způsobem chce sdělit, ale, jak se zdálo, z velké části měl práci realizovanou. Dominik mne ovšem ujistil, že těch několik rozměrných soch, které v ateliéru vidím, jsou jen začátkem a instalace bude mnohem větší a komplexnější. Abych byl upřímný, když mi Dominik přiblížil své záměry, byl jsem trochu zaskočen a snad i přehlcen mnohovrstevnatostí chystaného díla. Od začátku jsem jej tedy přemlouval, aby použil Ockhamovu břitvu a překomplikovaný a významově podle mého názoru dosti nepřehledný projekt aspoň trochu simplifikoval. Moc se mi to, pravda, nepodařilo a je tomu snad i dobře. Jako silná osobnost si Adamec do své práce prostě nechce nechat mluvit.

Během následujícího roku jsem Dominika navštívil opakovaně a byl jsem svědkem další geneze projektu. V ateliéru přibývaly jednotlivé plastiky „moorovského“ či „arповského“ charakteru. Beton u finálních odlitků ovšem postupně nahradila specifická technika kombinující iritujícím způsobem balící papír a Acrystal. Celou dobu jsem byl upozorňován, že podoba soch není dosud kompletní, měly je prý ještě doplnit materiálově disparátní detaily, které autor označoval pro mne poněkud nejasným termínem „Adoptiv“. Začaly také vznikat výrobně komplikované podstavce, fungující na principu puzzle či lega, které celou instalaci sjednocují do jednotité formy jakési geometrizované urbánní krajiny. Paralelně byla realizována také literární a hudební složka díla.

13. července tohoto roku, v době, kdy mnozí studenti teprve začínali s prací na fyzické podobě svých diplomních projektů, Dominik Adamec na jeden večer vystavil a veřejnosti zpřístupnil hotovou instalaci v lodi kostela sv. Salvátora v areálu kláštera sv. Anežky na Starém městě. Poprvé jsem konečně viděl zmiňované Adoptivy, v některých případech spíše hravé materiálové aplikace v duchu Švankmajerových haptických a sexuálně provokujících her (že by přece jen trochu té ironie?), jindy více konkretizované prvky odkazující až doslovně k těžkopádnému primárně religióznímu kontextu instalace. Součástí situace byla hudební produkce spolupracující zvukové umělkyně a autorské čtení Dominikových textů. Výsledek na mne působil jako postmoderní aktualizace surrealistické iracionální hry s významy i výtvarnými formami.

Jak jsem zmínil už v úvodu svého textu, setkání s diplomním projektem Dominika Adamce bylo výjimečné. Je mi sympatická především Dominikova nevidaná píle a až obsesivní zaujetí projektem. Ostatně, kdo ví, jestli zdravá posedlost není, vedle toho mýtického obtížně definovatelného talentu (kterého má Dominik zjevně taky na rozdávání), konečně vůbec tím nejdůležitějším předpokladem pro rozkvět skutečného umělce. Textová část předložené práce je uspokojivá – je komplexní, má intenzivně poetický rozměr (vytváření jazykových novotvarů) a je mimochodem, co se délky týče, více jak dvojnásobná, než určuje požadované penzum. Stejně tak oceňuji Dominikovu snahu ukotvit dílo v teoretickém diskurzu, i když se mi zdá, že s některými odbornými termíny zachází místy dost volně (Korpus, Torzo). Líbí se mi také diplomantova tvrdohlavost, s jakou lpěl na svých vytyčených plánech (a nenechal se zvíkat mými zpochybňujícími připomínkami). Myslím, že Dominik Adamec má nejlepší předpoklady vstoupit úspěšně na výtvarnou scénu a uplatnit se jako výrazný a osobitý umělec. Navrhují hodnocení A - výborně.

Milan Mikuláščík
4. 9. 2020